

FAQ's: 1e vragenuur Herziening Kwalificatiestructuur Metaalopleidingen

d.d. 4 maart 2022

1. Wat is de aanleiding geweest voor de Herziening?
 - Veranderende branche: innovaties die het beroep doen veranderen
 - Snelle innovaties die de kwalificatiestructuur lastig kan bijhouden
 - Roep om rust in constante wettelijke stroom veranderingen
 - Complexiteit erkennen leerbedrijven (door 'deelberoepen')
 - Dalende instroom
 - Lastig uit te leggen aan een ander wanneer je niet uit de branche komt
 - 53 kwalificaties voor relatief kleine populatie studenten
 - Ruimte voor het onderwijs: meer studenten in een klas met zelfde basis
 - Ruimte om specialismes te laten bestaan ipv door kleine studentenaantallen moeten gaan laten vervallen van kwalificaties

2. Worden er van meerdere dossiers 1 gemaakt. Zo ja welke?

Kwalificatiedossier Productietechniek 23361:

- 25894 Medewerker productietechniek (2)
- 25895 Allround medewerker productietechniek (3)
- 25896 Productietechnicus (4)
- 25897 Researchinstrumentmaker (4)

Kwalificatiedossier Mechatronica 23360:

- 25891 Monteur mechatronica (2)
- 25892 Eerste monteur mechatronica (3)
- 25893 Technicus mechatronica (4)

Kwalificatiedossier Engineering 23362:

- 25898 Technicus engineering (4)
- 25899 Commercieel technicus engineering (4)

3. Wordt hiervoor een basisdeel met alleen Kennis en vaardigheden ontwikkeld? Hoe breed wordt de basis omschreven? Is deze herkenbaar voor iedere opleiding?
 - Het basisdeel bevat de kerntaak met zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, kennis en vaardigheden en werkprocessen. Deze zijn in meerdere contexten toepasbaar.
4. En wordt het dan verder invulling gegeven via keuzedelen? Bijv: keuzedeel snijbranden of keuzedeel plaat knippen, keuzedeel lassen enz.?? (Dat wat de student en werkgever samen hebben gekozen)
 - Als je constructiewerk doet dan maken de genoemde onderdelen deel uit van de opleiding en staan ze in het uitwerkingsdocument. Keuzedelen blijven zeker van belang voor verdieping en verbreding.
5. En, als dat zo is, hoeveel "keuzedelen" moet een student dan verplicht doorlopen om aanspraak te maken op diplomering??
 - De keuzedeelverplichting blijft gelijk aan wat deze nu is.
6. Is dit dan met 3 profielen (gebaseerd op de N2, N3 en N4 oplopend naar moeilijkheidsgraad)?
 - Ja, of zoals nu bij 'Productietechniek' is gebleken, met 2 niveau 4 opleidingen.
7. Loopt de herkenbaarheid van het beroep c.q. vak geen gevaar? Dit is zowel voor de student als het bedrijfsleven enorm belangrijk.
 - Het kwalificatiedossier is de basis om een opleiding op vorm te geven. Aan de hand van uitwerkingsdocumenten (door inhoudsdeskundigen uitgewerkte kennis en vaardigheden uit het kwalificatiedossier) kan verder invulling gegeven worden. Iedere opleiding kan 'gekleurd' worden naar een herkenbaar beroep.

- Het bedrijfsleven heeft hier deels bij aangegeven vooral benieuwd te zijn naar de inhoudelijke kwaliteiten van een medewerker. Een portfolio zou hier bijvoorbeeld ondersteunend bij kunnen werken.
 - De mogelijkheden op het diploma worden onderzocht; er zijn meer kwalificaties die in elkaar geschoven zijn en waar eenzelfde vraag speelt.
8. Waar worden de cross-overs Smart Industry en Smart Building in deze herziening gepositioneerd?
- Smart Industry komt bij Middenkader engineering. Smart building gaat richting de bouw.
9. Waar blijft de kwalificatie Human Technology?
- Deze komt in keuzedelen waardoor de technische kant van advisering sterker naar voren komt.
10. Wat de rol van het Masterplan (bedrijfsleven) en hoe zien jullie de uitrol hiervan en de samenwerking onderwijs en regionaal bedrijfsleven?
- Masterplan zou mede vorm kunnen geven aan de inhoud van de uitwerkingsdocumenten
 - Samenwerking tussen onderwijs en regionaal bedrijfsleven wordt alleen maar belangrijker. Onder andere om de innovaties een goede plek te geven binnen het onderwijs en om afspraken te maken rondom die specifieke machines of handelingen die binnen het onderwijs lastiger zijn vorm te geven, maar mogelijk wel door het bedrijfsleven opgepakt kunnen worden.
11. Kunnen jullie aangeven wat de wijzigingen in de kwalificatie Precisietechniek zijn?
- Deze is samen met Metaalbewerken omgevormd tot een dossier. Verspaning op niveau 2 en 3 komt in een uitwerkingsdocument.
12. Hoeveel procent van het onderwijs moet met de beroepscontext worden ingevuld om het te kunnen vermelden op het diploma? Komen hier richtlijnen voor of is dat aan het onderwijs om in te vullen?
- De richtlijnen blijven gelijk aan de huidige richtlijnen. Zie antwoord rondom diploma eerdere vraag.

FAQ's: 2^e vragenuur Herziening Kwalificatiestructuur Metaalopleidingen

d.d. 5 april 2022

1. In de vorige bijeenkomst is gesproken over de mogelijkheden van het invullen van de kwalificaties met contexten. Dit is een mooie kans maar ook complex. Als sector wil je toch dat diploma's landelijk vergelijkbaar zijn. Door het invullen van contexten 'smal' of juist 'breed' opleiden kan dat leiden tot grote regionale of landelijke verschillen. Komen hier landelijke richtlijnen voor of is deze keuze vrij aan de instelling om te maken?
 - Metaalunie, FME en de MBO Raad werken aan 'uitwerkingsdocumenten'. Deze hebben een landelijke invulling, waarbij ruimte is voor regionale invulling, maar ook voor de aankomende toekomstberoepen, waarbij iemand breed aan de slag moet kunnen.
2. Vorm de opleidingen met weinig aanmeldingen samen tot een opleiding Techniek Breed, maar laat goedlopende opleidingen met rust! Bij de invoering van Intrasectoraal Metalektro en Intalektro in het VMBO moesten metaal- en installatietechniekdocenten zich bijscholen in Elektro. Moet dat nu ook gebeuren? Als dat het geval is, hoeveel studiebelastingsuren gaat dat dan inhouden voor die docenten?
 - Of docenten zich breed moeten scholen is afhankelijk van de onderwijsinstelling zelf en de keuzes die gemaakt gaan worden bij het onderwijsontwerp. Hoeveel studiebelastingsuren dit in beslag gaat nemen is daarbij ook eigen keus.

3. Welke positie heeft het Consortium bij deze wijzigingen?
 - Consortium levert lesmateriaal en examens. Voor wat betreft het lesmateriaal geldt dat zij op dezelfde manier als alle andere leveranciers van lesmaterialen niet betrokken zijn bij de ontwikkeling van de kwalificatiestructuur. Voor wat betreft de examinering geldt dat examenservice MEI gevraagd is naar hun mening rondom de plannen tot hervorming. Zij hebben daarbij aangegeven te kunnen werken volgens dezelfde manier als nu al gedaan wordt voor de middenkader engineer.

4. Wordt er nog gewerkt met basis- en profieltaken?
 - Dit is een wettelijke eis, dat blijft dus zo.

**FAQ's: 3e vragenuur Herziening Kwalificatiestructuur Metaalopleidingen
d.d. 13 september 2022**

1. Zijn er concept KD's in te zien?
 - Nee, na vaststelling door het bestuur eind september zullen de dossiers vanaf 1 oktober op de gebruikelijke plek op de site van SBB te vinden zijn. [MijnSBB - Portal](#)
[Kwalificatiestructuur \(s-bb.nl\)](#)
2. Hoe zit het met de erkenning kwalificatie breed of over de profielen?
 - Erkenning van bedrijven gaat op kwalificatie, dat is een profiel. Er wordt nu gekeken of binnen de profielen een subcategorie aangegeven kan worden, zodat bedrijven, zodat studenten en scholen goed kunnen zoeken naar een passende BPV-plek. Binnen het dossier voor mobiele voertuigen speelt eenzelfde situatie.
3. Uitwerkingsdocumenten zijn toch niet wettelijk verplicht oid?
 - Uitwerkingsdocumenten hebben geen wettelijke status. Ze worden gebruikt om in gezamenlijkheid te komen tot invullingen van het kwalificatiedossier en kunnen als uitgangspunt gebruikt worden bij het vormgeven van de opleiding.
4. Is implementatie landelijk of bij een aantal uitgekozen mbo's?
 - Een kwalificatiedossier geldt bij vaststelling voor alle aanbieders. Volgend jaar moeten alle nieuwe studenten worden ingeschreven op de nieuwe crebonummers. In het verleden kon nog worden teruggeschreven naar eerdere crebonummers. Dit is komen te vervallen.
5. Hoe wordt BBL N4 onderscheiden van BOL N4
 - De dossiers zijn leerwegaafhankelijk geschreven. Het hoe (dus BOL of BBL of BOL en BBL) van opleidingen is aan de scholen.
6. Hoe zorgen we dan voor landelijke herkenbaarheid van diploma's met deze uitwerking in metaal
 - Hier is de werkgroep Implementatie vanuit het onderwijscluster Metaal-/elektro-/installatietechniek (MEI) van de bedrijfstakgroep Techniek en Gebouwde Omgeving van de MBO Raad mee bezig. De eerste voorstellen zijn ingediend bij de begeleidingsgroep van de Herziening van de metaaldossiers. De eerste diploma's zullen niet voor augustus 2024 worden uitgegeven, naar alle waarschijnlijkheid pas een jaar later. De groep die dit nu aan het uitwerken is, heeft het idee dat dit haalbaar is.
 -
7. Krijg je op deze manier niet voor iedere student een eigen lesprogramma. Is dat wel gewenst?
 - Ook dit is aan de school. Het kwalificatiedossier biedt de ruimte om zelf te bepalen hoe het onderwijs vorm te geven. Dit kan bijvoorbeeld gaan individuele lesprogramma's voor een studenten tot het aanbieden van één specialisatie voor iedereen.
8. In het huidige KD moesten Keuzedelen zorgen voor betere aansluiting op de bedrijven in de regio. Vervallen met de nieuwe KD's de keuzedelen?
 - Keuzedelen blijven ook bij de nieuwe kwalificaties verplicht. Het overgrote deel van de keuzedelen zal van toepassing blijven.

**FAQ's: 4e vragenuur Herziening Kwalificatiestructuur Metaalopleidingen
d.d. 11 oktober 2022**

1. Wanneer zijn de kwalificaties definitief vastgesteld door de Minister?
 - Eind oktober '22 komen zij in de Staatscourant.
2. Zijn scholen verplicht om in het nieuwe schooljaar 2023 – 2024 te starten met het nieuwe dossier?
 - Ja
3. Mogen de niveau 4 opleidingen in de nieuwe dossiers Mechatronica en Productietechniek ook als 4 jarige opleiding worden aangeboden, net zoals Verspaningstechnoloog nu?
 - Dat geldt voor Productietechniek. Dit is een vierjarige opleiding. Mechatronische systemen was drie jaar en dat is niet veranderd bij niveau 4 Mechatronica nieuwe stijl.
4. Waar zit nu de Mechatronica Bol N4?
 - Kwalificatiedossiers zijn leerwegaafhankelijk beschreven. Deze Kwalificaties/opleidingen kunnen zowel in de BOL als de BBL plaatsvinden.
5. De kerntaak 'onderhoud' is eruit, dit heeft wel grote gevolgen voor het werkveld MIT (Medische Instrumentatie techniek - technicus Engineering). Onderhoud aan de systemen speelt daar een grote rol voor het bedrijfsleven
 - Onderhoud blijft een duidelijk onderdeel van Mechatronica. Het is zelfs een aparte aparte kerntaak op niveau 2 en 3.
6. Hoe snel volgt het SBB met erkennen van leerbedrijven o.b.v. nieuw crebo?
 - SBB zet de erkenningen van bedrijven over. Bedrijven die al erkend waren blijven dat ook.
7. Een smalle opleiding of brede opleiding vallen beide binnen de dossieromschrijving. Hoe gaat dit richting examinering?
 - Examinering zal op basis van het kwalificatiedossier worden ontwikkeld.
8. Wat is de wettelijke status van de uitwerkingsdocumenten?
 - De uitwerkingsdocumenten hebben geen wettelijke status. Het is wel een manier om met elkaar tot afspraken te komen, gelijkend aan hoe er nu al in sommige regio's gewerkt wordt.
9. Scholen mogen behoorlijk vrij het profiel invullen. Hoe blijft toch de goede aansluiting met Esmei examens geborgd?
 - Esmei heeft aangegeven net als bij het dossier voor de 'oude' opleiding Middenkader engineering examens te kunnen ontwikkelen passend bij een ruim dossier.
10. Hoe en waar vinden mededelingen plaats die onderwijsinstellingen attenderen op wijzigingen/aanvullingen in het uitwerkingsdocument? (zodat wij ons onderwijs hierop kunnen aanpassen?)
 - We zijn op dit moment bezig met de inrichting van het platform oZone om de uitwerkingsdocumenten in te plaatsen. In dit systeem kunnen opmerkingen op de documenten gegeven worden. Deze opmerkingen zullen we jaarlijks verzamelen, samen met signalen uit de branche. Bijstelling op de uitwerkingsdocumenten kan dan plaatsvinden op een nog te bepalen moment. November-december lijkt een geschikt moment.